

Poświadczenie obywatelstwa.

P. Leopold Kleofas Paszkowski
w. Łucku
urodzony (a) dnia 25 września roku 1879 w Orzechnie
powiatu Łubieskiego syn (córka)
Jana i Olimpji z domu Paszkois małżonków Paszkowskich
oraz jego żona z domu urodzona dnia
..... roku w pow.
..... tudzież jego (jej i ich) dzieci:
1. urodzony(a) dnia
roku w
2. urodzony(a) dnia
roku w
3. urodzony(a) dnia
roku w
4. urodzony(a) dnia
roku w
5. urodzony(a) dnia

Obywatel i obywatelstwo w Polsce – podsumowanie

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Prezentacja multimedialna](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: *Coraz więcej „nowych” obywateli*, dostępny w internecie: biuletynmigracyjny.uw.edu.pl [dostęp 18.12.2019 r.].

- Źródło: *Przywrócenie obywatelstwa polskiego cudzoziemcom*, 11.06.2019 r., dostępny w internecie: powroty.gov.pl [dostęp 18.12.2019 r.].
- Źródło: *Bohaterski Ukraińiec dostał obywatelstwo polskie*, 7.11.2019 r., dostępny w internecie: zielonanews.pl [dostęp 18.12.2019 r.].
- Źródło: Alicja Deneka, *Poród w samolocie. Jakie obywatelstwo będzie miało dziecko?*, 9.05.2019 r., dostępny w internecie: prawo.gazetaprawna.pl [dostęp 18.12.2019 r.].
- Źródło: Krzysztof Sobczak, *Bezpaństwowcy są wśród nas. Także ich problemy*, 8.06.2019 r., dostępny w internecie: prawo.pl [dostęp 18.12.2019 r.].
- Źródło: *Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 14.10.2020 r.].
- Źródło: *Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim*, dostępny w internecie: prawo.sejm.gov.pl.

w. amery
urodzony (a) dnia 25 września roku 1879 w Orknie
powiatu Jubieniskiego syn (córka)
Jana i Olimpii z domu Jaszakos małżonków Paszkowski
oraz jego żona z domu urodzona dnia
..... roku w pow.
..... tudzież jego (jej i ich) dzieci:
1. urodzony(a) dnia
roku w
2. urodzony(a) dnia
roku
3. urodzony(a) dnia
roku w
4. urodzony(a) dnia
roku w
5. urodzony(a) dnia
roku w
6. urodzony(a) dnia
roku w
posiada(ją) obywatelstwo Państwa Polskiego. opłata Kempl
Doświadczenie to zapisano we właściwym rejestrze pod l. b. 13719

Źródło: domena publiczna.

Obywatel i obywatelstwo w Polsce – podsumowanie

W filmie *Terminal* Tom Hanks wcielił się w człowieka, który podczas lotu samolotem dowiedział się, że jego państwo przestało istnieć. Zupełnie nieoczekiwanie stał się apatrydą – człowiekiem pozbawionym państwa, obywatelstwa, paszportu i praw, jakie przysługują obywatelom poszczególnych krajów. Nie mógł opuścić lotniska; tytułowy terminal na długie miesiące stał się jego domem.

Czy taka sytuacja jest tylko filmową fikcją? Czy też problemem wielu tysięcy ludzi, którzy z różnych powodów utracili obywatelstwo?

Podsumujemy wiadomości na temat obywatelstwa polskiego, sposobów jego nabywania i utraty oraz związanych z tym procedur.

Spróbujemy odpowiedzieć na pytanie, kim jest bezpaństwowiec i dlaczego nim się stał. Porównamy apatrydę z ludźmi posiadającymi kilka paszportów.

Twoje cele

- Przeanalizujesz zasady nabywania obywatelstwa w Polsce.
- Wyjaśnisz procedury jego uzyskiwania w Rzeczypospolitej Polskiej.
- Scharakteryzujesz pojęcie bezpaństwowca.
- Zastanowisz się nad kwestią posiadania wielu obywatelstw.
- Poznasz zasady funkcjonowania Karty Polaka.

- W art. 2 jest zawarta zasada ciągłości obywatelstwa polskiego, w myśl której osoby mające obywatelstwo polskie, w chwili wejścia jej w życie, zachowują je.

“ **Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim**

W dniu wejścia w życie niniejszej ustawy obywatelami polskimi są osoby, które posiadają obywatelstwo polskie na podstawie dotychczasowych przepisów.

Źródło: *Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim*, dostępny w internecie: prawo.sejm.gov.pl.

- Art. 3 mówi o zasadzie braku wyłączości obywatelstwa polskiego. Tym samym obywatele państwa polskiego mogą mieć inne obywatelstwa, z tym jednak zastrzeżeniem, że w Rzeczypospolitej Polskiej mają się posługiwać obywatelstwem polskim.

“ **Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim**

1. Obywatel polski posiadający równocześnie obywatelstwo innego państwa ma wobec Rzeczypospolitej Polskiej takie same prawa i obowiązki jak osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie.
2. Obywatel polski nie może wobec władz Rzeczypospolitej Polskiej powoływać się ze skutkiem prawnym na posiadane równocześnie obywatelstwo innego państwa i na wynikające z niego prawa i obowiązki.

Źródło: *Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim*, dostępny w internecie: prawo.sejm.gov.pl.

- Art. 5 Ustawy o obywatelstwie polskim mówi o równouprawnieniu małżonków w obywatelstwie polskim.

“ **Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim**

Zawarcie związku małżeńskiego przez obywatela polskiego z osobą niebędącą obywatelem polskim nie powoduje zmian w obywatelstwie małżonków.

Źródło: *Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim*, dostępny w internecie: prawo.sejm.gov.pl.

Sposoby nabywania obywatelstwa w Polsce

Obywatelstwo polskie można nabyć **poprzez urodzenie** się w sytuacji, gdy co najmniej jeden z rodziców jest polskim obywatelem, lub poprzez urodzenie się na terytorium Polski, gdy rodzice pozostają nieznanymi, nie mają żadnego obywatelstwa albo jest ono nieokreślone. W pierwszym przypadku mówimy o zasadzie **prawa krwi** – obywatelstwo uzyskujemy po rodzicach. W drugim przypadku jest to zasada **prawa ziemi**, kiedy obywatelstwo jest przyznawane na podstawie miejsca urodzenia.

Naturalizacja w prawie polskim opiera się na ustawie z 2 kwietnia 2009 roku o obywatelstwie polskim. Na jej podstawie wyróżniamy następujące **metody nabycia polskiego obywatelstwa**:

1. **Przez nadanie** polskiego obywatelstwa przez Prezydenta RP lub uznanie za obywatela polskiego na drodze decyzji administracyjnej wydanej przez wojewodę.
2. **Przez uznanie**, jeśli obcokrajowiec wystąpi o obywatelstwo, zna język polski, nie jest zagrożeniem dla bezpieczeństwa kraju i spełnia jeden z poniższych kryteriów:
 - mieszka w Polsce od co najmniej 3 lat na podstawie **zezwolenia na pobyt stały, prawa stałego pobytu** lub jako **rezydent UE**, ma stabilne i regularne źródło dochodu, ma bądź wynajmuje mieszkanie lub dom;
 - mieszka w Polsce nieprzerwanie i legalnie od co najmniej 10 lat i otrzymał zezwolenie na pobyt stały, prawo stałego pobytu lub jest rezydentem UE; ma stabilne i regularne źródło dochodu, ma bądź wynajmuje mieszkanie lub dom;
 - przebywa nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od roku na podstawie zezwolenia na pobyt stały, które uzyskał w związku z polskim pochodzeniem lub posiadając Kartę Polaka;
 - mieszka w Polsce od co najmniej 2 lat na podstawie zezwolenia na pobyt stały, prawa stałego pobytu lub jako rezydent UE i jest w związku małżeńskim z Polakiem lub Polką od 3 lat;
 - mieszka w Polsce od co najmniej 2 lat na podstawie zezwolenia na pobyt stały, prawa stałego pobytu lub jako rezydent UE i jest bezpaństwowcem;
 - mieszka w Polsce od co najmniej 2 lat na podstawie zezwolenia na pobyt stały, które otrzymał w związku z posiadaniem w RP statusu uchodźcy;
3. **Przez przywrócenie**, co dotyczy osób, które straciły polskie obywatelstwo przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Osoby takie też są poddawane szczegółowej kontroli pod kątem ewentualnych zagrożeń. Obywatelstwo polskie przywraca minister właściwy do spraw wewnętrznych w drodze decyzji.

Nabycie polskiego obywatelstwa może nastąpić także na podstawie Ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji.

“ Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji

Art. 4

Osoba przybywająca do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej w celu repatriacji nabywa obywatelstwo polskie z mocy prawa z dniem przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 14.10.2020 r.].

Utrata obywatelstwa polskiego

Ustęp 2 art. 34 Konstytucji RP stwierdza, że obywatelstwa polskiego nie można utracić w żaden inny sposób, niż przez jego zrzeczenie się. Na straży obywatelstwa w Polsce stoi Prezydent RP, który rozpatruje wnioski o zrzeczenie się obywatelstwa polskiego. Najczęściej jest to związane z przyjęciem obywatelstwa innego kraju. Mimo to Kancelaria Prezydenta RP w wielu sytuacjach odmawia prawa obywatelowi do zrzeczenia się obywatelstwa. Ma to na celu unikanie sytuacji, kiedy polscy obywatele po zrzeczeniu się obywatelstwa staliby się bezpaństwowcami. Po I wojnie światowej było wielu [apatrydów](#). Dlatego zaczęto im wydawać tzw. [paszporty nansenowskie](#) – wydawał je kraj, w którym przebywał bezpaństwowiec. Obecnie zastąpiły je inne dokumenty tożsamości.

Przykład paszportu nansenowskiego. Zastanów się, jakie dokumenty obecnie go zastąpiły.

Źródło: domena publiczna.

Obywatelstwo Unii Europejskiej a obywatelstwo polskie

Wejście Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej 1 maja 2004 roku spowodowało, że obywatele polscy automatycznie otrzymali [obywatelstwo Unii Europejskiej](#). Jedno obywatelstwo nie wyklucza drugiego. Obywatelstwo unijne ma charakter dodatkowy i nie zastępuje obywatelstwa krajowego. Nadaje prawa i nie nakłada nowych obowiązków. Na mocy obywatelstwa UE istnieje możliwość swobodnego

przepływu osób, mamy prawo wyborcze do Parlamentu Europejskiego, opiekę dyplomatyczną i konsularną oraz prawo zwracania się ze skargą do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Paszport unijny. Zastanów się, w jakich sytuacjach jest on przydatny.

Źródło: Gnesener1900, licencja: CC BY-SA 4.0.

Słownik

apatryda

(z gr. *ἀπατρις* – pozbawiony ojczyzny); bezpaństwowiec; osoba, której żadne państwo nie uznaje za swojego obywatela, czyli osoba nieposiadająca żadnego obywatelstwa

Karta Polaka

dokument potwierdzający przynależność do narodu polskiego; może być przyznany osobie nieposiadającej obywatelstwa polskiego albo zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz deklarującej przynależność do narodu polskiego i spełniającej określone ustawą warunki

naturalizacja

nadanie cudzoziemcowi obywatelstwa państwa, na którego terytorium się osiedlił

obywatelstwo

przynależność osoby do określonego państwa, na mocy której jednostka ma określone prawa i obowiązki wobec państwa, a państwo – analogicznie – ma obowiązki i prawa wobec jednostki

obywatelstwo Unii Europejskiej

więź prawna łącząca osobę fizyczną z Unią Europejską oraz dająca tej osobie określone prawa i nakładająca na nią określone obowiązki

paszport nansenowski

dokument tożsamości nadawany uchodźcom i apatrydom (bezpaństwowcom); powstały w 1922 roku z inicjatywy Fridtjofa Nansena

prawo stałego pobytu

obywatel Unii Europejskiej nabywa bezwarunkowo prawo stałego pobytu po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium RP

zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej

może je otrzymać cudzoziemiec po co najmniej 5-letnim pobycie w Polsce i spełnieniu innych warunków (stała praca, ubezpieczenie zdrowotne, znajomość języka itd.);

upoważnia do podjęcia pracy w Polsce

zezwolenie na pobyt stały

może je otrzymać cudzoziemiec, który:

- ma więzi rodzinne z Polską (polskie pochodzenie, polski małżonek, Karta Polaka);
- jest dzieckiem cudzoziemca mającego zezwolenie na pobyt stały lub zezwolenie na pobyt długoterminowy rezydenta UE;
- mieszka w Polsce od pięciu lat na podstawie statusu uchodźcy;
- uzyskał prawo azylu;
- mieszkał w Polsce przez okres 10 lat na podstawie zgody na pobyt tolerowany

Prezentacja multimedialna

Polecenie 1

Zapoznaj się z prezentacją multimedialną i wykonaj ćwiczenia.

Karta Polaka

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 1

Ćwiczenie 2

Ćwiczenie 3

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Ćwiczenie 2

Zaznacz zdania prawdziwe.

- Przyznanie Karty Polaka jest równoznaczne z nabyciem obywatelstwa polskiego.
- Obywatelstwem nazywamy więź prawną łączącą państwo z jego mieszkańcami.
- Obywatele państwa polskiego nie mogą mieć innego obywatelstwa.
- Konstytucja RP stwierdza, że obywatelstwa polskiego nie można utracić w żaden inny sposób niż przez jego zrzeczenie się.

Uzupełnij brakujące słowa i pojęcia.

prawa, zadeklarowanie, nie powoduje zmian, deklaracji, obywatelstwa polskiego, odebranie, umożliwia dokonanie wyboru, Karty Polaka, przywrócenie

Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady, warunki oraz tryb nabywania i utraty , potwierdzania jego posiadania lub utraty, a także właściwość organów w tych sprawach.

Art. 2. W dniu wejścia w życie ustawy obywatelami polskimi są osoby, które posiadają obywatelstwo polskie na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 3. 1. Obywatel polski posiadający równocześnie obywatelstwo innego państwa ma wobec Rzeczypospolitej Polskiej takie same prawa i obowiązki, jak osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie.

2. Obywatel polski nie może wobec władz Rzeczypospolitej Polskiej powoływać się ze skutkiem prawnym na posiadane równocześnie obywatelstwo innego państwa i na wynikające z niego prawa i obowiązki.

Art. 4. Obywatelstwo polskie nabywa się:

- 1) z mocy
- 2) przez nadanie obywatelstwa polskiego;
- 3) przez uznanie za obywatela polskiego;
- 4) przez obywatelstwa polskiego.

Art. 5. Zawarcie związku małżeńskiego przez obywatela polskiego z osobą niebędącą obywatelem polskim w obywatelstwie małżonków.

Źródło: Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim, prawo.sejm.gov.pl.

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj ćwiczenie.

” Alicja Deneka

Poród w samolocie. Jakie obywatelstwo będzie miało dziecko?

Jakie obywatelstwo będzie miało dziecko, jeżeli poród odbył się nad wodami międzynarodowymi lub na pokładzie samolotu, którego linie lotnicze nie należą do kraju pochodzenia matki? Obywatelka Polski Katarzyna J. jest żoną Meksykanina. Małżeństwo mieszka w Acapulco. Katarzyna J. jest pasjonatką jogi. Będąc w ciąży, postanowiła polecieć do Deli na kurs medytacji. Po pobycie w Indiach poleciała amerykańskimi liniami Air America do Dallas, gdzie mieszkają rodzice męża. Przelatując nad Oceanem Atlantyckim, urodziła dziecko. Jakie obywatelstwo będzie ono miało? (...)

W USA obowiązuje prawo ziemi. Zgodnie z przepisami dziecko urodzone na pokładzie Air America będzie miało amerykańskie obywatelstwo. Z kolei polskie ustawodawstwo mówi, że obywatelstwo naszego kraju nabywa się, m.in. przez urodzenie z rodziców, z których co najmniej jedno jest obywatelem Polski, czyli matka dziecka, Katarzyna J.

Źródło: Alicja Deneka, *Poród w samolocie. Jakie obywatelstwo będzie miało dziecko?*, 9.05.2019 r., dostępny w internecie: prawo.gazetaprawna.pl [dostęp 18.12.2019 r.].

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj ćwiczenie.

” Krzysztof Sobczak

Bezpaństwowcy są wśród nas. Także ich problemy

Krzysztof Sobczak: Bezpaństwowcy są wśród nas? To poważne zjawisko?

Dorota Pudzianowska: Tak, oczywiście. Jest to problem dotyczący niemałej liczby osób. Liczbę bezpaństwowców na całym świecie ocenia się na ponad 10 mln. Według danych Wysokiego komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw uchodźców (UNHCR) w Polsce jest około 10 tys. apatrydów i jesteśmy jednym z 10 krajów w Europie z najwyższą liczbą osób bezpaństwowych. Z uwagi na to, że brakuje nam procedur identyfikacji bezpaństwowości, dane nie są miarodajne i w zależności od źródła znacznie się różnią. Na przykład według dostępnych danych instytucji krajowych osób bezpaństwowych jest nie więcej niż ok. 1300 osób. Moim zdaniem jednak, co chciałabym podkreślić, liczba osób bezpaństwowych nie jest kluczowa dla kwestii, czy wprowadzać specjalne regulacje dotyczące identyfikacji tych osób i ochrony. (...)

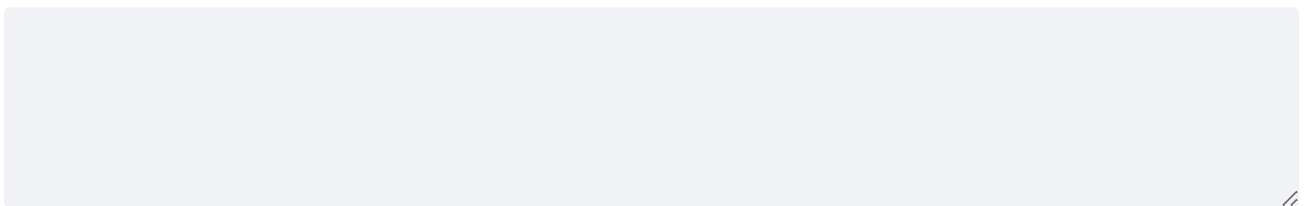
Jak zostaje się bezpaństwowcem? Z własnej woli, na skutek okoliczności?

Przyczyny bezpaństwowości są bardzo różne. Są osoby, które stają się bezpaństwowcami wbrew własnej woli. Można się na przykład urodzić bezpaństwowcem. Zajmowałam się w Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka sprawą bezpaństwowej dziewczynki urodzonej

z rodziców Kubańczyków w Polsce, która była bezpieczeństwa. Jako emigranci z Kuby rodzice nie mogli jej przekazać swojego obywatelstwa, a z kolei Polska nie zabezpiecza dzieci przed bezpieczeństwem, jeśli rodzice są znani i znane jest ich obywatelstwo. Można stać się bezpieczeństwa w wyniku rozpadu państwa. Na przykład w Polsce większość bezpieczeństwa to osoby, które były obywatelami ZSRR, wjechały do Polski na radzieckim paszporcie, a po rozpadzie tego państwa nie wystąpiły o obywatelstwo żadnego z nowopowstałych państw. Są też jednak bezpieczeństwa dobrowolni. Może tu chodzić o osoby, które zrzekły się obywatelstwa. Na przykład w Szwajcarii i Francji, czyli w krajach, które regulują status bezpieczeństwa, sądy częstokroć zajmują się sprawami osób, które celowo zrzekają się obywatelstwa państwa pochodzenia (z reguły biedniejszego), by nabyć status apatrydy w jednym z tych państw. Rozwiązania prawne dedykowane identyfikacji i ochronie bezpieczeństwa powinny być tak pomyślane, by te różne sytuacje uwzględniać, co zresztą przewiduje prawo międzynarodowe. (...)

Źródło: Krzysztof Sobczak, *Bezpieczeństwo są wśród nas. Także ich problemy*, 8.06.2019 r., dostępny w internecie: prawo.pl [dostęp 18.12.2019 r.].

Wskaż, w jaki sposób można zostać bezpieczeństwa w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj ćwiczenie.

” **Przywrócenie obywatelstwa polskiego cudzoziemcom**

Informacje zgodne ze stanem prawnym na dzień: 2019-06-11

Cudzoziemcy od 15 maja 2012 r. mogą starać się o obywatelstwo polskie, które w przeszłości posiadali i utracili je przed 1 stycznia 1999 r. Decyzję o przywrócenie obywatelstwa polskiego podejmuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek osoby zainteresowanej. 15 maja 2012 r. weszły w życie przepisy ustawy z 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim oraz rozporządzenia z 8 maja 2012 r. w sprawie wzoru formularza wniosku o przywrócenie obywatelstwa polskiego oraz fotografii dołączanej do wniosku. Z procedury przywrócenia obywatelstwa polskiego mogą skorzystać m.in. osoby, które na przełomie sierpnia 1962 r. i grudnia 1998 r. nabyły obce obywatelstwo oraz uzyskały zezwolenie na zmianę obywatelstwa polskiego na obce, a tym samym utraciły obywatelstwo polskie. Cudzoziemcy, którzy w przeszłości mieli obywatelstwo polskie i utracili je przed 1 stycznia 1999 r., mogą starać się o jego przywrócenie u ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W tym celu cudzoziemiec musi się zwrócić do ministra właściwego do spraw wewnętrznych ze specjalnym wnioskiem. Natomiast cudzoziemiec zamieszkujący poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej powinien złożyć wniosek o przywrócenie obywatelstwa polskiego za pośrednictwem konsula właściwego ze względu na miejsce zamieszkania. Cudzoziemcy, którzy utracili obywatelstwo polskie po 1 stycznia 1999 r., mogli i nadal mogą występować o nadanie obywatelstwa polskiego przez Prezydenta RP.

Źródło: *Przywrócenie obywatelstwa polskiego cudzoziemcom*, 11.06.2019 r., dostępny w internecie: powroty.gov.pl
[dostęp 18.12.2019 r.].

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj ćwiczenie.

” ***Bohaterski Ukrainiec dostał obywatelstwo polskie***

21 października Prezydent RP Andrzej Duda nadał obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej Andrijowi Sirovatskiemu i jego rodzinie. Uroczyste wręczenie odbyło się w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim.

Andrii, Dymitro, Oleksandra i Tetiana Sirovatscy odebrali dziś z rąk Wojewody Lubuskiego Władysława Dajczaka akty nadania obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej. Prezydent RP Andrzej Duda podpisał je 21 października br. Andrii Sirovatski do Polski przyjechał 27 stycznia 2016 roku. Tutaj pracuje i wraz z żoną wychowuje dwoje dzieci.

O sprawie bohaterskiego kierowcy zrobiło się głośno 9 czerwca br. Mężczyzna jechał wtedy do pracy w Norwegii. Na trasie A6 trafił na wypadek, w którym zderzyło się 6 samochodów osobowych i jeden TIR. Andrij Sirovatsky ruszył na pomoc osobom uwięzionym w rozbitych samochodach. Tę bohaterską postawę docenił m.in. wojewoda lubuski.

– W tym urzędzie, kilka miesięcy temu, rozmawialiśmy o tym, że marzysz, by być Polakiem. 24 lipca, gdy złożyliśmy wniosek o nadanie obywatelstwa, zwróciłem się do Prezydenta Andrzeja Dudy z prośbą o rozważenie możliwości przyspieszenia tej procedury. Dziś jestem bardzo wdzięczny za uwzględnienie mojej prośby i skrócenie, właściwie do minimum wszystkich formalności – mówił wojewoda w czasie uroczystości.

24 lipca br. pracownicy urzędu uzyskali ostatni dokument potrzebny do skompletowania wniosku o nadanie obywatelstwa. Procedura wymagała pełnego udziału wnioskodawcy, jednak sprawa od początku została potraktowana priorytetowo przez Wojewodę Władysława Dajczaka i jego urzędników.

Wniosek przekazano do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a stamtąd już 9 sierpnia trafił do Kancelarii Prezydenta RP i oczekiwał na rozpatrzenie. Prezydent RP Andrzej Duda nadał je 21 października br.

Teraz rodzina musi wyrobić polskie dokumenty. Zadeklarowali, że będą chcieli uprościć pisownię swojego nazwiska. Zapytani o to, jaką wartość ma dla nich uzyskanie obywatelstwa, zgodnie stwierdzili, że da im ogromny spokój.

Źródło: *Bohaterski Ukraińiec dostał obywatelstwo polskie*, 7.11.2019 r., dostępny w internecie: zielonanews.pl [dostęp 18.12.2019 r.].

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj ćwiczenie.

” *Coraz więcej „nowych” obywateli*

W 2014 r. obywatelstwo polskie uzyskało 4 926 cudzoziemców. To o 2 tys. więcej niż w 2010 r., a więc na dwa lata przed wejściem w życie nowej ustawy o obywatelstwie polskim (zob. wykres 1 przedstawiający naturalizacje cudzoziemców w ostatnim dziesięcioleciu). Ustawa ta wprowadziła ułatwienia przede wszystkim dla osób starających się o obywatelstwo w ramach administracyjnych procedur uznania za obywatela polskiego i przywrócenia obywatelstwa polskiego – w ten sposób naturalizowało się 2 288 cudzoziemców. Wciąż jednak wiele osób, bo aż 2 638, otrzymało obywatelstwo w drodze nadania przez prezydenta RP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MSW.

(...) Największą liczbę polskich paszportów w 2014 r. w ramach dostępnych procedur naturalizacji otrzymali obywatele czterech państw położonych na wschód od Polski (69 proc. wszystkich), tj. Ukrainy – 1 909, Białorusi – 739, Rosji – 367 i Armenii – 367. Kolejne pozycje zajęli Wietnamczycy – 286 oraz Niemcy – 198. W wypadku Wietnamczyków i Ormian doszło do potrojenia liczby naturalizacji w porównaniu do 2010 r. (wtedy odpowiednio 97 i 101), a w wypadku Ukraińców i Niemców – do podwojenia (wtedy odpowiednio 992 i 92). Wejście w życie 15 sierpnia 2012 r. nowej ustawy o obywatelstwie polskim ułatwiającej i przyspieszającej procedurę nabycia obywatelstwa polskiego (poza wprowadzeniem wymogu udowodnienia znajomości języka polskiego) przyczyniło się do wzrostu liczby naturalizacji w Polsce. Ten wzrost nie był jednak skokowy, lecz stopniowy i rozpoczął się jeszcze podczas obowiązywania poprzedniej

ustawy. Czas pokaże, czy obniżenie minimalnego poziomu znajomości języka polskiego z B2 na A1 wymaganego do bycia uznanym za obywatela polskiego, co nastąpiło w wyniku wejścia w życie nowelizacji ustawy o języku polskim, znacząco zmieni tę sytuację.

Źródło: *Coraz więcej „nowych” obywateli*, dostępny w internecie: biuletynmigracyjny.uw.edu.pl [dostęp 18.12.2019 r.].

Dla nauczyciela

Autor: Jarosław Dyrda

Przedmiot: wiedza o społeczeństwie

Temat: Obywatel i obywatelstwo w Polsce – podsumowanie

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres rozszerzony

V. Państwo, myśl polityczna i demokratyzacja.

Uczeń:

4) przedstawia zasady nabywania obywatelstwa oraz procedury jego uzyskiwania w Rzeczypospolitej Polskiej; wyjaśnia pojęcie bezpaństwowca i kwestię posiadania wielu obywatelstw.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- prezentuje zasady nabywania obywatelstwa w Polsce;
- wyjaśnia procedury jego uzyskiwania w Rzeczypospolitej Polskiej;
- charakteryzuje pojęcie *bezpaństwowca*;
- dostrzega możliwość posiadania wielu obywatelstw;
- analizuje zasady funkcjonowania Karty Polaka.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- lekcja odwrócona.

Metody i techniki nauczania:

- burza mózgów;
- dyskusja;
- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem ćwiczeń interaktywnych.

Formy zajęć:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg zajęć:

Faza wstępna

1. Zajęcia przeprowadzone metodą kształcenia wyprzedzającego. Podczas poprzedniego spotkania uczniowie otrzymują zadanie zapoznania się z pojęciem obywatelstwa, metodami jego nabywania oraz utraty obywatelstwa.

2. Podział klasy na trzy grupy:

- grupa I – pojęcie obywatelstwa w RP i jego podstawy prawne;
- grupa II – sposoby nabywania obywatelstwa polskiego i jego utrata;
- grupa III – obywatelstwo Unii Europejskiej.

3. Przedstawienie tematu i celów zajęć. Wprowadzenie do tematu obywatelstwa – nawiązanie do filmu fabularnego *Terminal* z Tomem Hanksem jako apatrydą. Burza mózgów – czy to możliwe, by ktoś nie miał jakiegoś obywatelstwa. Analiza głosów zespołu klasowego.

Faza realizacyjna

1. Pierwsza grupa przedstawia pojęcie obywatelstwa w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie podstaw prawnych wynikających z Konstytucji RP i ustawy o obywatelstwie polskim. Podwójne obywatelstwo i jego konsekwencje prawne.

2. Grupa druga przedstawia prawnie funkcjonujące sposoby nabywania obywatelstwa polskiego oraz sposób jego zrzeczenia się.

3. Trzecia grupa prezentuje swoje ustalenia w kwestii obywatelstwa UE, jego zalet we współczesnej, zjednoczonej Europie.

4. Każda z grup prezentuje krótkie streszczenie swoich prezentacji na tablicy w celu sformułowania notatki z lekcji.

5. Analiza prezentacji multimedialnej na temat Karty Polaka – jej genezy, celu ustanowienia i tego, komu przysługuje. Wskazanie możliwości, jakie daje Karta Polaka jej posiadaczowi w kraju. Rozmowa z zespołem klasowym na temat Karty Polaka: „Czy państwo polskie dobrze robi, wydając taki dokument?”. Zapisanie proponowanych odpowiedzi uczniów na tablicy.

Faza podsumowująca

1. Podsumowanie wiadomości na temat obywatelstwa w Rzeczypospolitej Polskiej, wskazanie sposobów nabywania obywatelstwa i roli Prezydenta RP w jego ochronie.

2. Wykonanie ćwiczeń interaktywnych.

Praca domowa:

Obejrzeć w miarę możliwości film *Terminal*.

Materiały pomocnicze:

Alicja Deneka, *Poród w samolocie. Jakie obywatelstwo będzie miało dziecko?*, prawo.gazetaprawna.pl.

Krzysztof Sobczak, *Bezpaństwowcy są wśród nas. Także ich problemy*, prawo.pl.

Przywrócenie obywatelstwa polskiego cudzoziemcom, powroty.gov.pl.

Bohaterski Ukrainiec dostał obywatelstwo polskie, zielonanews.pl.

Coraz więcej „nowych” obywateli, biuletynmigracyjny.uw.edu.pl.

Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim, prawo.sejm.gov.pl.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Prezentacja może zostać wykorzystana na lekcji poświęconej Polonii na świecie lub podczas nauki do lekcji powtórzeniowej.